

Bästa åtgärderna kräver eftertanke

I bästa journalistisk stil (=krångla inte till det) fick jag häromledes en fråga om att rada upp mina bästa fem lågt hängande frukter inom energi-effektivisering.

Eftersom "vi" inte orkar läsa mer än cirka 144 tecken sammanhängande text, ska allt vara så enkelt numera. Jag som själv har ett defekt färgseende, är fullt medveten om att världen inte är svart eller vit, det finns nyanser däremellan och inte enbart gråa.

SVAR PÅ "SNABB FUNDERING"; vad är dina bästa tips på lågt hängande frukter?

Jag är tveksam till lågt hängande frukter. Det kan bli kontraproduktivt. Snabba enkla åtgärder tränger undan de åtgärder som verkligen gör skillnad. Man kan vara nöjd med det man gjort?

Det finns säkert också exempel där lågthängande frukter gett blodad tand.

Därav min tveksamhet.

Mina fem:

1. Starta ett enklare energiledningssystem.
2. Samarbeta, leta, veta. Tänk långsiktigt.
3. Behovsanpassa.
4. Paketera/slå ihop några åtgärder med låg och högre besparingskostnad så att de tillsammans blir intressanta.
5. Använd besparingskostnad (officiell ekonomimetod, Boverket) eller annan typ av LCC. Sluta med Pay off metoden.

ENERGILEDNINGSSYSTEM kan låta högtravande, men kan till en början vara att följa upp energistatistik, att ta fram vettiga energinyckeltal och att åta sig att bli bättre.

Att samarbete är en förutsättning för att lyckas. Min erfarenhet är att i vår specialiserade värld kan det lätt hända att saker och ting faller mellan stolarna. För att utveckling ska ske bör man vara en kritisk massa, man sporrar varann, man ser saker som man inte sett förut och associerar på olika, utvecklande och kompletterande sätt.

MÄNNISKAN, FRAMFÖRALLT i länder med hög medelinkomst, har en benägenhet att göra saker enbart för att de är möjliga, inte för att de behövs. Jag avstår från att räkna upp exempel.

Men framkalla en bild av en bil som gör en så kallad burn-out. Då kan man verkligen ställa sig frågan, VARFÖR? Och vem har trollat bort Miljöbalken?

Ändå körs många av våra byggnadsinstallationer fortfarande med burn-out konceptet. Gasa på, och blir det för mycket, dra åt handbromsen. Ledordet i energieffektivisering är behovsanpassning.

EKONOMISKA UTVÄRDERINGSMETODER finns i överflöd. Nu har Boverket bestämt att vi ska använda en något förenklad form av LCC (livscykelkostnad) kallad besparings- eller sparkostnad.

Varför används inte denna metod i större utsträckning? Fortfarande leder payoff-metoden. Och det leder till kort-siktigt slit- och släng-tänkande.

SNABBA FUNDERINGAR KRÄVER EFTERTANKE! Så nästa gång du jobbar med energieffektivisering, ta ett äpple och tugga noga medan du reflekterar en stund, då kommer de långsiktigt fruktbara lösningarna.

Marcel Berkelder

Exergi Blylrån,
styrelsemedlem
i EnergiRådgivarna

